

Jeho meno má hebrejský pôvod a znamená „Boh je milosrdný“. Ján Zlatoústý sa narodil v rozmedzí rokov 344 až 354. Pochádzal z rodiny dôstojníka. Skoro stratil otca, a preto ho vychovala jeho matka Anthusa. V škole slávneho pohanského učiteľa rétoriky Libania získal Ján základy pre solídne helenistické vzdelanie. Vplyvom biskupa Meletia a učiteľa na antiochijskej exegetickej škole Diodora sa od Libania oddelil. V roku 369 prijal krst a o šesť rokov neskôr sa vďaka vysviacke na lektora stal súčasťou antiochijského kléru. Jeho nadšenie pre mníšstvo bolo podnetom na vstup do kláštora v blízkosti Antiochie. O štyri roky neskôr ho opustil, aby sa stal pustovníkom. S podlomeným zdravím sa vrátil späť do Antiochie, kde sa v roku 381 stal diakonom už starého Meletia. O päť rokov neskôr ho biskup Flabianos ustanovil na kňaza. Ako kazateľ v biskupskom chráme dosiahol vďaka svojmu strhujúcemu rečníckemu prejavu jedinečné hlboké pastoračné pôsobenie, ktoré mu v nasledujúcich generáciách prinieslo čestné meno „Zlatoústý“ a nehynúcu úctu. Po smrti konštantínopolského biskupa Nektária sa Ján dostal na biskupský stolec hlavného mesta ríše. Ako biskup rozvinul horlivú pastoračnú činnosť. Početným Gótom v hlavnom meste daroval vlastný chrám a klerikov, ktorí kázali v ich rodnom jazyku. Pre chorých a chudobných dal vybudovať hospice a nemocnice a staral sa o misie v Trácii a ďalekej Fenícii. Keď v luxuse žijúcej vrstve pripomenul jej povinnosti, obrátila sa jej počiatočná priazeň k uznávanému kazateľovi v odpor proti nemu. Pobúrenie z dvora riadené cisárovnou Eudokiou a niekoľkými biskupmi na čele s Teofilom z Alexandrie viedlo v roku 403 k zosadeniu Jána na takzvanej Synode pri dube. K nemu pridal cisár prvé Jánovo vyhnanstvo. Nešťastie v cisárskom paláci podnietilo síce okamžité odvolanie verdiktu, no opätovné intrigy po dvoch mesiacoch dosiahli, že ho napokon vyhnaní do mesta Kukusus na arménskej hranici. Tu žil tri roky a svojimi listami posilňoval jemu verných členov cirkevnej obce. Jeho nepriatelia dali preto podnet cisárovi, aby ho prikázal prísnejšie väzniť v meste Pityus pri Čiernom mori. Počas cesty tam podľahol vyčerpaniu a pri meste Komana 14. septembra 407 zomrel. V roku 438 jeho pozostatky preniesli naspäť do Konštantínopolu. Tie sa od roku 1204 nachádzali v Ríme, kým ich Ján Pavol II. nevrátil v roku 2004 konštantínopolskému patriarchovi.

Synaxár